

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 1T/89/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7922010403
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Lengyel
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2022:7922010403.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, samosudcom Mgr. Petrom Lengyelom, v trestnej veci obžalovaného K.denej pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e), písm. f) Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní 3. 11. 2022 takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný K. t.č. vo väzbe v ÚVVAÚVTOS Košice,

u z n á v a s a z a v i n n é h o , ž e

dňa 20.04.2022 v čase okolo 14.20 h v meste Trebišov na ul. Nemocničná za areálom NsP Trebišov, po predchádzajúcej konverzácii s poškodenou J., ktorej na mieste rekonštrukcie križovatky ulíc Nemocničná, SNP a Vrátna poradil, že poľnou cestou okolo nemocnice sa dostane do mesta k hypermarketu Tesco, čomu poškodená aj uverila a pohybujúc sa na invalidnom vozíku s elektrickým pohonom prešla po ulici Nemocničná smerom k poľnej ceste smerujúcej k štátnej ceste 1/79 popri areáli Nemocnice s poliklinikou Trebišov, kde vo vzdialenosti 150 metrov od konca ulice Nemocničná došla až k násypu zeminy, kde ju obžalovaný nasledoval a pod zámenkou pomoci s prejdením násypu, v úmysle odcudziť poškodenej nejaké peniaze z peňaženky sa pritiačil na invalidný vozík poškodenej a rukou siahol do jej kabelky, ktorú mala prevesenú cez plece pri ľavom boku, čo si poškodená všimla, kričala o pomoc a snažila sa rukou stláčať vrch kabelky v snahe zabrániť obžalovanému v odcudzení peňaženky, čo sa jej však nepodarilo a obžalovaný jej z kabelky peňaženku vybral, odcudzil z nej finančnú hotovosť v celkovej výške 110,- Eur, peňaženku vrátil poškodenej a z miesta ušiel, čím takto svojím konaním spôsobil poškodenej Kataríne Karabinošovej škodu vo výške 110,- Eur,

t e d a

prisvojil si cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a čin spáchal na veci, ktorú mal iný pri sebe a čin spáchal na chránenej osobe - osobe vyššieho veku a chorej osobe,

č í m s p á c h a l

zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e), písm. f) Tr. zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á

Podľa § 212 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona [§ 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona] trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona súd zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku súd ukladá obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej J., spôsobenú škodu vo výške 110 € (stodesať eur).

o d ō v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal 8. septembra 2022 Okresnému súdu Trebišov (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) na obžalovaného K. T. t.č. vo väzbe v ÚVTOSaÚVV Košice (ďalej aj „obžalovaný“) obžalobu pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e), písm. f) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že „dňa 20.04.2022 v čase okolo 14.20 h v meste Trebišov na ul. Nemocničná za areálom NsP Trebišov, po predchádzajúcej konverzácii s poškodenou J. ktorej na mieste rekonštrukcie križovatky ulíc Nemocničná, SNP a Vrátna poradil, že poľnou cestou okolo nemocnice sa dostane do mesta k hypermarketu Tesco, čomu poškodená aj uverila a pohybujúc sa na invalidnom vozíku s elektrickým pohonom prešla po ulici Nemocničná smerom k poľnej ceste smerujúcej k štátnej ceste 1/79 popri areáli Nemocnice s poliklinikou Trebišov, kde vo vzdialenosti 150 metrov od konca ulice Nemocničná došla až k násypu zeminy, kde ju K. nasledoval a pod zámienkou pomoci s prejdením násypu, v úmysle odcudziť poškodenej nejaké peniaze sa pritlačil na invalidný vozík a ľavé rameno poškodenej, pričom rukou otvoril zips kabelky, ktorú mala poškodená prevesenú cez plece pri ľavom boku, čoho si poškodená všimla, kričala o pomoc a na obvineného, aby jej dal pokoj a rukou sa snažila stláčať vrch kabelky v snahe zabrániť K. odcudzeniu peňaženky, pričom K. pretlačil silou ruky poškodenú, z kabelky jej vybral peňaženku, z ktorej odcudzil finančnú hotovosť v celkovej výške 110,- Eur a z miesta ušiel, čím takto svojím konaním spôsobil poškodenej J. škodu vo výške 110,- Eur, bez zranení na tele poškodenej.“

Podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 188 ods. 2 písm. d) Tr. zákona odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. e), písm. f) Tr. zákona chránenou osobou sa rozumie
e) osoba vyššieho veku,
f) chorá osoba.

Podľa § 127 ods. 3 Tr. zákona osobou vyššieho veku sa na účely tohto zákona rozumie osoba staršia ako šesťdesiat rokov.

Podľa § 127 ods. 6 Tr. zákona chorou osobou sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá v čase činu trpí fyzickou chorobou alebo duševnou chorobou, aj keď prechodnou, bez ohľadu na to, či je dočasne práceneschopná, ako aj osoba so zmenenou pracovnou schopnosťou, invalidná osoba alebo osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom intenzita takej choroby alebo postihnutia zodpovedá ťažkej ujme na zdraví.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného a poškodenej, prečítaním výpovedí svedkov O. z prípravného konania, prečítaním listinných dôkazov, ktoré sú obsahom spisu, prečítaním záverov znaleckých posudkov Kriministického a expertízneho ústavu PZ v Košiciach a znalkyne z odvetvia psychiatria, oboznámením fotodokumentácie z obhliadky miesta činu, prehratím kamerového záznamu Mestskej polície Trebišov a prečítaním rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5T/148/2010, a na základe takto vykonaného dokazovania dospel k záverom, ktoré sa premietli do výrokovvej časti tohto rozsudku.

K výroku o vine

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní po osobitnom poučení podľa § 257 Trestného poriadku o tom, že môže urobiť niektoré z vyhlásení, ktoré sú uvedené v § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku, uviedol, že nevyužíva svoje právo urobiť niektoré z uvedených vyhlásení.

Zo spáchania skutku tak, ako je uvedený vo výrokovvej časti tohto rozsudku usvedčuje obžalovaného jeho vlastná výpoveď na hlavnom pojednávaní, keď obžalovaný (v podstate) uviedol, že poškodená ho žiadala o radu, ako sa má (pohybujúc sa na invalidnom vozíku) dostať do mesta, on jej dal na výber

dve cesty, jednou z nich, cez trávnatú plochu, sa poškodená vydala, obžalovaný šiel tým istým smerom a poškodenú znovu stretol, znova jej poradil, kadiaľ ísť, a na to poškodenú počul ako volá o pomoc. Obžalovaný prišiel k poškodenej a vtedy si všimol, že má kabelku prevesenú cez ramená na ľavej strane, siahol jej do kabelky, ktorá bola otvorená a vybral jej z nej peňaženku a z nej „nejaké peniaze“. Keď chcel obžalovaný peňaženku vrátiť poškodenej, tá ho chytila za rukáv svetra a dvakrát ho buchla po ruke, kabelku si položila na kolená a na ňu obžalovaný položil peňaženku a odišiel preč. K svojej výpovedi z prípravného konania, že poškodená ťahala tašku aj s jeho rukou a že ho bila po ruke v čase, keď ju mal vloženú v jej kabelke, obžalovaný v rámci odstraňovania rozporov na hlavnom pojednávaní uviedol, že v prípravnom konaní tak vypovedal pod nátlakom policajtov, ktorí ho bili a povedali mu, ako má vypovedať. Na otázku samosudcu, či povedal svojmu obhajcovi o tom, že príslušníci PZ ho mali inštruovať ako má vypovedať, obžalovaný uviedol, že nevie o tom, že by mal v čase výsluchu ustanoveného obhajcu, obhajca pri výsluchu nebol prítomný. Okresný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že obžalovanému bol ustanovený obhajca opatrením sudcu pre prípravné konanie z 21.4.2022 (č.l. 42) a predmetného výsluchu obžalovaného 22.4.2022 sa zúčastnil advokátsky koncipient ustanoveného obhajcu (č.l. 57, 43; splnomocnenie obhajcu JUDr. Bovana, datované k 21.4.2022, bolo OČTK doručené až 6.5.2022 - č.l. 45, pozn.).

Obžalovaného zo spáchania skutku usvedčuje aj poškodená J. ktorá na hlavnom pojednávaní vypovedala, že 20.4.2022 sa na invalidnom vozíku vybrala do lekárne, kvôli rekonštrukčným prácam však na určitom mieste nevedela ako ďalej, vtedy sa tam zjavil muž a veľmi ochotne jej poradil, kadiaľ má ísť. Hoci mala pochybnosti, šla cestou, ktorú jej muž poradil, keď už však kvôli terénu nemohla pokračovať, požiadala toho muža, aby ju potlačil a vtedy zacítila, že muž sa o ňu opiera a jeho ruka je už v jej kabelke. Poškodená muža osočila, že čo robí, začala kričať o pomoc, no muž jej z kabelky vytiahol peňaženku a odcudzil z nej papierové peniaze a peňaženku jej vrátil. Na priamo otázku prokurátora, či opoznáva prítomného obžalovaného ako muža, o ktorom vypovedala, uviedla, že si nepamätá, vie len toľko, že muž mal tmavé oblečenie a bol takej postavy ako obžalovaný.

Obžalovaného nepriamo usvedčuje aj svedok O., ktorého výpoveď z prípravného konania bola na hlavnom pojednávaní prečítaná postupom podľa § 263 ods. 1 Tr. poriadku. Svedok po prehraní kamerového záznamu mestskej polície z 20.4.2022, na ktorom je aj on zachytený, vypovedal, že na mieste „pri takom kopčeku hore“ videl vyššieho muža v čiernom oblečení ako stál pri niekom na invalidnom vozíku a následne utekal po poľnej ceste, tam „ako sú garáže“.

Z výpovede svedkyne J. z prípravného konania, prečítanej na hlavnom pojednávaní, nevyplynuli žiadne pre rozhodnutie vo veci relevantné skutočnosti, keďže svedkyňa vypovedala, že hoci sa (podľa kamerového záznamu) v čase skutku nachádzala v blízkosti miesta skutku, nič podozrivé nevidela ani nepočula.

Obžalovaného ďalej nepriamo usvedčuje aj samotný kamerový záznam Mestskej polície Trebišov z 20.4.2022, na ktorom je v čase medzi 14.17 hod. a 14.20 hod. pri kontajnerovom stojisku č. 35 na ul. Nemocničnej v Trebišove, zreteľne viditeľný obžalovaný, ako komunikuje s poškodenou na invalidnom vozíku, ukazuje jej smer, ktorým sa poškodená následne vydala a obžalovaný sa po chvíli vybral za ňou. Samotné spáchanie skutku na zázname zachytené nie je, skutok sa stal mimo dosahu predmetnej kamery. V čase o 14. 26 hod. je na zázname viditeľná poškodená, ako sa vracia na miesto, kde predtým komunikovala s obžalovaným, zastane a telefonuje mobilným telefónom (podľa jej vyjadrenia na hlavnom pojednávaní a podľa záznamu o prijatom oznámení z č.l. 1, volala políciu).

Z odcudzenia peňazí poškodenej nepriamo usvedčujú obžalovaného aj závery znaleckých posudkov Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Košiciach, podľa ktorých daktyloskopické stopy a stopy DNA, zaistené z 0,5 l plechovky piva zn. Kelt, ktorá bola zaistená pri obhliadke miesta činu, a ktorú mal obžalovaný podľa kamerového záznamu mestskej polície v rukách aj bezprostredne pred spáchaním skutku, boli stotožnené s daktyloskopickými stopami a stopami DNA obžalovaného. Nepriamymi dôkazmi o vine obžalovaného sú aj záznam o obmedzení osobnej slobody z 20.4.2022, podľa ktorého pri prehliadke o 16.35 hod. bola u obžalovaného nájdená finančná hotovosť vo výške 129,60 €, zápisnica o vydaní veci, podľa ktorej bola obžalovaným dňa 20.4.2022 o 18.20 hod. po výzve vydaná peňažná hotovosť vo výške 110 €, ako aj zápisnica o zadržaní a prevzatí obžalovaného z 20.4.2022, podľa ktorej o 18.30 hod. bola pri prehliadke u obžalovaného nájdená hotovosť vo výške 19,60 € (po predchádzajúcom vydaní sumy 110 €, pozn.).

Na základe takto vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru nepripúšťajúcemu rozumné pochybnosti, že obžalovaný dňa 20.4.2022 v čase okolo 14.25 hod. na mieste uvedenom v skutkovej vete výroku rozsudku odcudzil z peňaženky poškodenej, ktorú vybral z jej cez ramená prevesenej kabelky, finančnú hotovosť vo výške 110 €, a teda prisvojil si cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a čin spáchal na veci, ktorú mal iný pri sebe, čím spáchal trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d) Tr. zákona. Obžalovaný pritom konal v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Tr. zákona, a teda chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom, ktorým v danom prípade bolo vlastnícke právo poškodenej k odcudzeným finančným prostriedkom. Zo znaleckého posudku znalkyne MUDr. Silvie Žofčákovej z odvetvia psychiatria vyplýva, že rozpoznávacía schopnosť obžalovaného v čase skutku bola plne zachovaná a jeho ovládacia schopnosť bola pod vplyvom mentálnej retardácie forenzne nepodstatne znížená, a teda z trestnoprávneho hľadiska je obžalovaný trestnoprávne zodpovedným subjektom trestného činu.

Obžalovaný svojim konaním zároveň naplnil kvalifikačný znak trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 3 písm. f) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e), písm. f) Tr. zákona, keďže čin spáchal na chránenej osobe, a to osobe vyššieho veku a chorej osobe. Na záver o zavinení vo vzťahu ku kvalifikačnému znaku trestného činu, ktorý podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, ak nejde o ťažší následok, podľa § 18 písm. b) Tr. zákona postačuje zavinenie z nevedomej nedbanlivosti. Z okolností prípadu je pritom zrejmé, že minimálne táto forma zavinenia bola u obžalovaného bezpochyby daná, keďže poškodená mala v čase skutku 86 rokov a teda obžalovanému, ktorý s ňou pred skutkom komunikoval z bezprostrednej blízkosti, muselo byť zrejmé, že ide o osobu vyššieho veku (staršiu ako 60). Poškodená je zároveň odkázaná na invalidný vozík, za pomoci ktorého sa pohybovala aj v čase skutku, a preto obžalovaný musel byť uzročený aj s tým, že ide o chorú osobu, ktorou sa v zmysle § 127 ods. 6 Tr. zákona rozumie aj osoba, ktorá trpí fyzickou chorobou, ktorej intenzita zodpovedá ťažkej ujme na zdraví, ktorou podľa § 123 ods. 3 písm. i) Tr. zákona je (aj) porucha zdravia trvajúca dlhší čas. Uvedené skutočnosti, teda vek a zdravotný stav poškodenej pritom zjavne zohrávali úlohu pri rozhodnutí obžalovaného spáchať trestný čin (práve) voči poškodenej (§ 139 ods. 2 Tr. zákona), čo vyplýva aj z toho, že, ako je zrejmé z kamerového záznamu mestskej polície, konanie obžalovaného smerujúce k odcudzeniu peňazí poškodenej bolo premyslené, keď jej poradil, aby šla s invalidným vozíkom ťažko zvládnuteľným terénom a následne sa za ňou vydal so zámenkou poskytnutia pomoci, využil jej zraniteľnosť (danú vekom a zdravotným stavom) a odcudzil jej finančnú hotovosť.

Na základe uvedených skutočností okresný súd, na skutkovom základe oproti obžalobe mierne modifikovanom, spôsobom zodpovedajúcim vykonanému dokazovaniu (za súčasného zachovania totožnosti skutku), uznal obžalovaného za vinného zo spáchania zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e), písm. f) Tr. zákona.

Okresný súd teda konanie obžalovaného, na rozdiel od obžaloby, nekvalifikoval ako trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona, a to v dôsledku absencie násillia zo strany obžalovaného pri páchaní skutku. Okresný súd pri tomto závere vychádzal najmä z výpovede poškodenej, ktorá na hlavnom pojednávaní uviedla, že keď zbadala, že obžalovaný má ruku vsunutú v jej kabelke, zovrela vrchnú časť kabelky, snažila sa obžalovaného odstrkovať, avšak obžalovaný jej silou vytiahol peňaženku z kabelky, pričom za ruku ju (ani) nechytal, jej ruky sa zrejme ani nedotkol, možno ju posunul pri tom, ako peňaženku z kabelky vyťahoval, pohyb obžalovaného bol plynulý, nebol tam okamih, kedy by sa o peňaženku tzv. natáhovali a obžalovaný sa jej pri páchaní skutku, resp. bezprostredne pred ním žiadnym spôsobom nevyhrážal. Poškodená zároveň neuvádzala, že by po prípadnom násillí zo strany obžalovaného mala na tele nejakú stopu. Použitie násillia pri páchaní skutku nevyplývalo ani z výpovede obžalovaného na hlavnom pojednávaní, kde naopak obžalovaný použitie sily popieral a jeho výpoveď v tejto časti korešponduje s už opísanou výpoveďou poškodenej. Za daných okolností teda podľa názoru prvostupňového súdu nemožno konštatovať, že by obžalovaný použil násillie alebo hrozbu bezprostredného násillia tak, ako to predpokladá skutková podstata trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona (v spojení s § 122 ods. 7 Tr. zákona). Vytrhnutie, resp. prudké vytiahnutie peňaženky z kabelky zvieranej poškodenej, ku ktorému došlo v danom prípade, totiž nemožno považovať za násillie v zmysle označených zákonných ustanovení, a to ani v kontexte zaužívanej súdnej praxe a výkladov odbornej literatúry.

Pokiaľ ide o výšku spôsobenej škody, okresný súd ustálil sumu odcudzených peňazí na 110 eur. Vychádzal pri tom najmä z výpovedí, resp. tvrdení poškodenej, ktorá v celom priebehu trestného konania (od podania trestného oznámenia až po výpoveď na hlavnom pojednávaní) konzistentne uvádzala danú sumu odcudzených peňazí, vrátane ich zloženia (1 krát 50 €, 2 krát 20 € a 4 krát 5 € bankovka), pričom na hlavnom pojednávaní uviedla, že túto sumu mala pri sebe, keďže išla do lekárne, kde zvykla za lieky platiť okolo 80 € s tým, že ešte pred odchodom z domu si do peňaženky vkladala 50 euróv bankovku. Naopak, vo výpovediach obžalovaného ohľadne sumy odcudzených peňazí existujú rozpory, keď najskôr uvádzal aj odcudzenie mincí poškodenej (po jeho zadržaní, aj pri výpovedi po vznesení obvinenia), na hlavnom pojednávaní už tvrdil, že odcudzil len bankovky (1x 20 €, 2x 10 € a 2x 5€, teda v celkovej hodnote 50 €). Na hlavnom pojednávaní obžalovaný tiež tvrdil, že na hracom automate vyhral 110 eur, neskôr (v reakcii na vykonaný dôkaz prečítaním zápisnice o vydaní veci) uviedol sumu 140 eur, pričom podľa obsahu spisu išlo o sumu 50,08 eura.

Pravdivosti tvrdení poškodenej o výške sumy odcudzených peňazí pritom nasvedčujú aj ďalšie vo veci zabezpečené dôkazy. Ako už bolo uvedené, u obžalovaného bola pri obmedzení jeho osobnej slobody nájdená hotovosť vo výške 129,60 €, z ktorej obžalovaný po výzve vydal sumu 110 € za účelom ich vrátenia poškodenej. Podľa potvrdenia o výhre od prevádzkovateľa hracích automatov, bola obžalovanému dňa 20.4.2022 o 16.15 hod. vyplatená výhra v sume 50,08 €. Ak by teda obžalovaný odcudzil poškodenej len 50 € (ako tvrdil na hlavnom pojednávaní), nie je zrejmé, odkiaľ mal u seba pri obmedzení jeho osobnej slobody sumu 129,60 €, keď na automate vyhral 50,08 € (spolu by to bolo len 100,08 €), pričom navyše do herného automatu pred výhrou musel najskôr vložiť nejakú sumu peňazí (v hri bol obžalovaný dňa 20.4.2022 lustrovaný dvakrát, o 15.03 hod. a o 16.09 hod., pozn.) a pred skutkom mal podľa jeho výpovede v prípravnom konaní u seba len 10 €, za ktoré si ešte pred skutkom kúpil tri piva.

Na základe uvedeného súd v skutkovej vete ustálil sumu odcudzených peňazí, a teda výšku spôsobenej škody, na 110 €.

K výrokom o treste a o náhrade škody

Vo vzťahu k výroku o treste, okrem už opísaného dokazovania, bolo vykonané dokazovanie aj prečítaním odpisu registra trestov, výpisu z registra priestupkov, správ o povesti obžalovaného, správy psychiatrického oddelenia trebišovskej nemocnice a rozhodnutí tunajšieho súdu a Krajského súdu v Košiciach z pripojeného spisu sp. zn. 5T/148/2010.

V odpise z registra trestov má obžalovaný šesť záznamov, z toho v jednom prípade bolo voči nemu trestné stíhanie podmienene zastavené v štádiu prípravného konania. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 5T/148/2010 z 12.7.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To/98/2012 z 28.11.2012 (záznam č. 5 v odpise RT), bol obžalovaný uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona formou spolupáchateľstva, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní štyri roky, obžalovaný trest vykonal 7.7.2014. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5T/148/2010 vyplýva, že v označenej veci sa obžalovaný (v spolupáchateľstve) dopustil zločinu lúpeže, a to na chránenej osobe, osobe vyššieho veku a chorej osobe, za čo mu bol rozsudkom okresného súdu uložený trest odňatia slobody v trvaní osem rokov podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona, pričom odvolací krajský súd výrok o treste rozsudku prvostupňového súdu zrušil a uložil obžalovanému trest odňatia slobody v trvaní 4 roky za použitia § 39 ods. 1 Tr. zákona (mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby).

Podľa odpisu registra trestov bol obžalovaný naposledy odsúdený trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. 3T/43/2016 z 5.5.2016, ktorým mu za prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní osem mesiacov, ktorý obžalovaný vykonal 18.10.2016.

Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov vyplýva, že za obdobie od 25.1.2018 do 20.4.2022 má obžalovaný 9 záznamov o priestupkoch, vrátane jedného priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustil hrubým správaním voči inej osobe (v roku 2018).

Podľa správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice, sa obžalovaný vo výkone väzby správa slušne a disciplinovane, úlohy a nariadenia plní, režim dodržiava, nebola mu udelená disciplinárna odmena, ani uložený disciplinárny trest, pracovne zaradený nie je, sociálne kontakty udržiava.

Zo správy o povesti podanej Mestom Trebišov nevyplývajú žiadne pre rozhodnutie vo veci relevantné skutočnosti.

Podľa správy psychiatrického oddelenia NsP Trebišov, a.s., obžalovaný k 4.5.2022 nebol evidovaný v psychiatrickej ambulancii ani hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení označenej nemocnice. Podľa záverov znalkyne z odvetvia psychiatria obžalovanému nie je potrebné uložiť ochranné liečenie (psychiatrické, protialkoholické ani profitoxikomanické).

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnúť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 5 Tr. zákona pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije.

Základná trestná sadzba v posudzovanej veci predstavovala tri roky až desať rokov odňatia slobody podľa § 212 ods. 3 Tr. zákona.

Súd na strane obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, a to že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu (odcudzeniu peňazí poškodenej, bez ohľadu na právnu kvalifikáciu, pozn.) priznal a svoje konanie oľutoval, čo prejavil aj osobným ospravedlnením sa poškodenej na hlavnom pojednávaní, ktoré poškodenej prijala [§ 36 písm. l) Tr. zákona]. Na druhej strane súd obžalovanému pričítal jednu príťažujúcu okolnosť, a to že už bol za trestný čin odsúdený, pričom súd vzhľadom na povahu daného (nezahladeného) odsúdenia (výtržníctvo napadnutím iného) nevidel dôvod na túto príťažujúcu okolnosť neprihliadať [§ 37 písm. m) Tr. zákona].

Ako už bolo uvedené, obžalovaný bol rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 5T/148/2010 z 12.7.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To/98/2012 z 28.11.2012 (záznam č. 5 v odpise RT), uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona formou spolupáchatelstva, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní štyri roky. Uvedené odsúdenie t.č. nie je zahladené. Preto podľa § 38 ods. 5 Tr. zákona došlo k zvýšeniu dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu, teda na šesť a pol roka.

Konkrétna trestná sadzba tak v danom prípade podľa § 212 ods. 3 Tr. zákona v spojení s § 38 ods. 5 Tr. zákona predstavovala 6 a 1 (šesť a pol) roka až 10 (desať) rokov odňatia slobody.

Súd po zvážení všetkých okolností prípadu obžalovanému uložil trest odňatia slobody na samej spodnej hranici zvýšenej trestnej sadzby, teda v trvaní šesť rokov a šesť mesiacov. Takýto trest považuje okresný súd za primeraný okolnostiam prípadu, ako aj osobe obžalovaného. Trest na spodnej hranici (zvýšenej) trestnej sadzby súd uložil s ohľadom na závažnosť spáchaného skutku, danú aj výškou spôsobenej škody, ktorá je pod hranicou malej škody, ďalej s ohľadom na spôsob spáchania skutku, pri ktorom obžalovaný neprejavil vysokú mieru agresivity, ako aj s ohľadom na následky, ktoré podľa samotnej poškodenej spočívajú vo zvýšenej miere jej opatrnosti a obáv, ktoré predtým nepocítovala. Uložený trest okresný súd zároveň považuje za spôsobilý na naplnenie funkcie individuálnej aj generálnej prevencie trestu, v zmysle vytvorenia možnosti pre obžalovaného na nápravu tak, aby sa v budúcnosti

trestnej činnosti už nedopúšťal a v zmysle odradenia iných od páchania obdobnej trestnej činnosti. Uložený trest súčasne dostatočne vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou spojené s tým že poškodenou v danom prípade bola osoba vysokého veku a so závažnými zdravotnými ťažkosťami.

Na druhej strane, súd trest obžalovanému mimoriadne neznižil pod dolnú hranicu (zvýšenej) trestnej sadzby podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona, keďže na to podľa jeho názoru neboli splnené zákonné podmienky. Ako už bolo uvedené, obžalovaný už bol v minulosti odsúdený za zločin (lúpež), ktorého sa dopustil taktiež voči chránenej osobe, a to voči osobe vyššieho veku a chorej osobe (rovnako ako v tomto prípade), za čo mu bol uložený mimoriadne znížený trest odňatia slobody (v trvaní 4 roky). Od vykonania daného trestu pritom ide u obžalovaného už o jeho druhé odsúdenie, pričom v teraz prejednávanej veci sa obžalovaný znova dopustil trestnej činnosti majetkového charakteru (lúpež je taktiež motivovaná majetkovým prospechom, pozn.) voči chránenej osobe. Z uvedeného je zrejmé, že u obžalovaného ide o určitý vzorec správania, keď si za účelom vlastného obohatenia sa vyberá zraniteľné obeť (staršie a choré osoby), pričom ani doteraz vykonané nepodmienečné tresty odňatia slobody uňho zjavne nevedli k náprave. Vzhľadom na uvedené, mimoriadne zníženie trestu v tomto prípade nebolo dôvodné ani vzhľadom na okolnosti prípadu, ani vzhľadom na osobu obžalovaného. Okresný súd dodáva, že znalkyňou konštatovaná obmedzená mentálna dispozícia obžalovaného je stav trvalý, nevylučujúci príčetnosť obžalovaného, a sama osebe nemôže byť dôvodom na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona, aj s ohľadom na to, že trest má zabezpečiť aj ochranu spoločnosti pred páchatelom.

Keďže obžalovaný pred spáchaním teraz súdeného skutku bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, súd ho na výkon trestu podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Napokon súd podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej v skutkovej vete výroku tohto rozsudku konštatovanú (a vyššie odôvodnenú) škodu.

Vo vzťahu k finančným prostriedkom vydaným v prípravnom konaní obžalovaným, ktoré sú uložené na účte okresnej prokuratúry, okresný súd uvádza, že o týchto samostatným výrokom nerozhodoval, hoci pochádzajú z trestnej činnosti, keďže v prípade ich zhabania by pripadli štátu, avšak v danom prípade je ich potrebné (ako druhovo zastupiteľnú vec) použiť na uspokojenie nároku poškodenej na náhradu škody (teda v podstate ich poškodenej vrátiť).

Na základe uvedených skutočností okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresný súd Trebišov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť:

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný
- c) v prospech obžalovaného i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca
- d) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.